

Konarski Jan Kasimierz

Podkarci W. Kurmaz.

A. Bolesławowa Klemensa: Kormin dla
rodzinnego i Bogu przyjemnego głosu
pięknym i dostrzeżeniom nie-
czymu naszym.

PANEG. & WITAE

Polon.

№. 418.

K
P

X

78

32.
KORWIN

Dla wdzięcznego y Bogu przyie-
mnego głosu

PIERSCIENIEM,
ZŁOTOSZESLIWEY WIECZNOŚCI
NASYCONY,

w Osobie Świętey pamięci
IEGO MOŚCI PANA

IANA KAZIMIERZA

Ná Krasnym

KORWINA KRASINSKIEGO

PODSKARBIEGO W. KORONNEGO

ŁVCYNSKIEGO &c. &c. STAROSTY,

Pogrzebowym Kazaniem w Kościele Krasinskim

Przez

X. KLEMENSA BOLESŁAWIVSZA Zakonu

S. FRANCISZKA Strictioris Obseru: Reformati,

S. Theologię Lektorá, Prowincyey Wielkopolskiej Diffinitora,

Położony

Roku Pańskiego 1669. 25. dnia Kwietniá.

W POZNANIU, w Drukarni Wdowy y Dziedzicow Woyciechá Regulusá,

Kleynot Stárowieczny Ich Mćiów
PP. KORWINÓW KRASINSKICH.

Nie ziemscy ptacy o Święty Krzyż dbają,
Ni w pierścieniowey pástwie się kochają:
Niebieskie ptástwo ná Krzyżu zpoczywa,
Bogá o pierścien' szczęśliwości wzywa.
W Krzyżu się Bożkim KRASINSCY kochacie,
Wdzięczney też zá to wieczności czekaćie.

JASNIE WIELMOŻNEMU
A mnie wiele Mościwemu Państwu,

IEGO MOŚCI PANU

IANOWI BONAVENTURZE

Ná Krasnym

KORWINOWI KRASINSKIEMU

REFERENDARZOWI KORONNEMU,

Wárszawskiemu, Prásnyskiemu, Nowomicy-
skiemu, Lucynskiemu &c. &c.

S T A R O Ś C I E.

Tátje

IEY MOŚCI PANIEY

TERESIE CHODKIEWICZOWNE

K R A S I N S K I E Y

REFERENDARZOWEY KORONNEY

Wárszawskiej, Prásnyskiej, Nowomicy-
skiej, Lucynskiej &c. &c. STAROŚCINEY,

Memu Wielce Mościwemu Państwu

DOBRODZIEIOM Y FVNDATOROM.

Nle odprossony dług śmiertelności płacać człowiek sprá-
wiedliwy, gdy się z tym rozstanie światem, a duszę swoją Do-
brotniemu oddaie Tworcy, nie smutny to, ale wdzięczny y dro-
gi bárzo

Pfal. 115.

gi bårzo w oczách iego Máiestatu Boskiego widok. mowé
w koronie Krolenskiey Prorok S. Pretiola in conspectu Do-
mini mors Sanctorum eius. Niebo tákże, czy się z śmier-
ci człowieka spráwiedliwego nie cieszy, gdy nowego obywa-
tela między ściány swoje przyiamşy, pustki swoje dawne bo-
gáтым osadza mieszkáncem, y z niego sobie wielkiey przy-
czynia ozdoby: Násámey tylko ziemi z śmierci człowie-
ka dobrego żałosna mutetá, płácz, y lament. Człowiek

Greg. Nif-
senus.

bowiem taki, jest iako ieden drogi ślicznie cnot wdzię-
cznych pachniacy bálzam. Ut fragrantia aromata suo o-
dore circumfusum complent aërem: sic viri boni præ-
sentia proximos iuvat; ten drogi likwor przy śmierci wy-
sycha. Jest iako iedno przeziásne, promienie dobrych y chwa-
lebných uczynków rozpuszczájące stóńce. Vos estis lux

Matth. 5.

mundi; to wdzięczne światło przy końcu życia západa, y
záciemna śmiertelności kryiac się zamrokę, wesóla pátrza-
cym odeymnie iásność. Jest iako ieden Podskárbi, abo ra-
czy skarb nieosácowány, proferens nova & vetera pobo-

Seneca. in
Epist.

żności, cnot, y wśelkich spraw zálecenia godnych. (A któż
cnotę osácuie? Nulla possessio nulla vis auri & argenti
pluris quam virtus æstimanda est) ten skarb przy śmierci
sprawiedliwego ludziom pozostatým wzięty bywa: Co ich
wielkiego nabawia smutku. Owo ná początku Kościótá

Act. 8.

Chrystusowego od okrutney ręki Zydowskiey zabiany umie-
ra Szczepan S.; Aści wierni Pańscy grzebiac go, rzewno
ná nim płáczą y śmierci iego bårzo żáluia. Curaverunt

Stephanum

Stephanum viri timorati, & fecerunt planctum magnum super eum. Czemuż płaczą? że pierwszy świadek krwi Chrystusa wyznał? że Kościół S. na ziemi pierwiastki rodzenia synów Bożych Bogu y niebu oddaie? że Męczennik śmiercią śmierć Chrystusowi odwdzięcza? że pierwszy Rycerz Chrystusow płac otrzymawszy iako chwalebny zwycięzca w niebie laureowany d. na ziemi wstawniony zostaje? Nie dla tego: Coż za przyczyną smutku y płaczu? widzieli wierni o tym y dla pomienionych się nie smucili przyczyn. Ale widzieli że wyschł drogi balsam, zniknyło jasne słońce; wzięto im drogi skarb oney niebieskiej mądrości, onych przedziwnych cudów, oney Anielskiej czystości, y cnot wszelkich obraz, przy śmierci Szczepana S., zátym wszyscy w gorzki barzo płaczą! Planxerunt tanto praefecto, tanto patrocinio tantâ doctrinâ, tantis signis priuati. *Mowi wielki Kościół Chrystusowego Pa-tryarcha.*

Podobny plákt baczyć przychodzi przy śmierci y funeralnych Exequiach łásnie wielmożnego s. pámieci Jego-
mości Pána IANA KAZIMIERZA ná Krasnym KORWINA
KRAŚINSKIEGO Podskárbiego wielkiego Koronnego Etc. a
Rodzicá Wm. M. M. Pána. Y nie dziw; zostawał bowiem
za żywota swego nie tak podskárbim; iako pobożności y
wselkich staropolskich cnot Chrześciańskich skárbem; á te-
raz to Bonum cognoscitur amissum. Záczyw wšytkim
Patribus & Civibus Patriæ, ktorzy tanto praefecto tanto
patrocinio,

patrocínio, tantà doctrinà, tantis virtutum signis pri-
uati zostàia, ku żałości bydź musi; á osobliwie Wm. M. M. Pań-
stwu pozostatym y osieroconym dziedziom. W takowym żalu iako w sbytkim tak też Wm. M. M. Pań-
stwu coby ku poćiesze bydź mogło? rozumiem, iż głos pię-
kny y wdzięczny iako skarb zápuściznę droga zostawiony.
A to co takiego? Bona fortunæ, ktore s. pamięci lego-
mość. Dobrodziey wziat był z ręki szczodrobliwego Boga,
á wam ie zostawit? te was nie utula; gdyś to sam u was
lichey ceny rzeczy. Pufilli est animi lucris inhiare terre-
nis: Mens generosa & alta caelestes adspirat in thesauros.
Co przed Bogiem y w niebie popłaca, tym się ludzie sprá-
wiedliwi iako skarbem cieśsa, przykłádem wielkiego Boskie-
go przyziaciela Moyżesá. Roskazał Pan Bog we wśelkich
rzeczách drogich bráć puściznę po Egipcyánách; Zydó-
wie iako dzieci, rzucili się do zlotá y srebrá, kleynotow,
pieniędzy, sat, drogich: Moyżes iako święty człowiek
o nic niedbat, tylko o sámego świętego Pátryárchę Iosephá,
tego zá skarb nie osácowány poczytat, y z soba zábrat.
ludzi ut pote infantibus similes aurum atq; argentum
detulerunt: Moyses autem intemerati animi Vir Iose-
phi ossa deportavit tanquam pretiosissimum thesaurum.
Takowym skarbem u Wm. M. Moścíwego Państwa
zostáie głos wdzięczny y Bogu sámemu przyiemny swiato-
bliwego, y cnot wśelkich pełnego życia s. pamięci legomości
Pána Podskárbiiego. Tedy ia głos ten piękny, oraz y

Pius Pon-
tifex lib.
Epist. ep. 1.

Exod. 12:

Lyppomaa-
nus.

skarb

skarbu drogi, przy jego pogrzebie pokazany, za który on
pierścienia szczęśliwej wieczności dostąpił Wm. Memu
Mościwemu Państwu jako powinny za dobroczynny a
Fundatorski affekt wdzięczności trybut z uniżeniem
przynoszę y prezentuję. Abyście Wm. M. Mościwe Pań-
stwo torcem cnot Chrześciańskich s. pamięci Dobrodzietá
idac podobnego złoto szczęśliwej wieczności dostąpili pier-
ścienia. Czego ja wprzeymie Wm. M. M. Państwu ży-
czac, oddaę się z wboгим Zakonem moim do szczodroli-
wey Fundatorskiej łaski y opieki Wm. M. M. Państwa
ktorego zostaę

Uniżonym

Stuga y Bogomolca

X. CLEMENS BOLESŁAVIUS
Minoritá Reformat S. T. Lectór
y Prowincyey Wielgo-Polskiej
Diffinitór.

W WARSZAWIE u S. ANTONIEGO
z Pádwie 20. Máia 1669.

Facultas

Facultas Adm̄. Rñdi Patris Pro-
vincialis.

Concio Reverendi Patris CLEMENTIS BOLESлавII,
Provinciae Nostrae Reformatae Maioris Poloniae Diffini-
toris Actualis & S. Th. Lectoris habita in funere ILLU-
STRISSIMI ac MAGNIFICI D. DOMINI IOANNIS
CASIMIRI à Krasne KRASINSKI Thesaurarij Regni,
ut possit typis mandari facultatem concedo. Datum
in Conventu Nostro Posnaniensi Ad BEATISSIMAM
VIRGINEM MARIAM sine labe Conceptam &c.
2. Martij. Anno Domini M.DC.LXX.

Fr. ATHANASIVS ATYNSCIUS
Minister Provincialis.
mppr.

Quis

Quis præparat Coruo escam suam, quando
pulli eius clamant ad DEVM vagientes eo quod non
habeant cibos? Job. 38.

Ktoż gotuje pástwę Krukowi, kiedy kruczeta iego wo-
łania do Bogá kwilace się dla tego, iż nie maia pokarmu?
w Iobá S. w Rozdziale 38.

Pieraz ná ten żalobny grobowiec martwego ciała Jáśnie
Wielmożnego S pamięci Jego Młi Pana Jena Krasinies
rza Korwina Krasiniego/ Podskarbiego Wielkiego Ko-
ronnego/ baczmy nad nim wykonany nieuchronny Boga sprá-
wiedliwego wyrok/ Który to słusnie na dzieci Adamowe włożył
prawo/ aby każdy potomek iego iabłko z jedzone w Raiu gorzko
placił śmiercią. Statutum est hominibus semel mori. Hebr. 9.
W zwierciadle jáśnie baczmy/ co to jest względem zwierzchney
postaći życia tutecznego/ y wedle dusze niesmiertelney/ człowiek?
To jest (co do pierwszego) że to prawda co Krol y Prorok S. po-
wiedział: iż na świecie żywego człowieka postać okazała/ sczyra
y to wszystko zostaje mątności. Uniuersa vanitas omnis homo
vuens. Psal. 38.
Cokolwiek się w innych znayduie rzeczach prozności y o-
mylności/ to się w samym znayduie człowieku. Ida się coś/ á ono
nie maś nic tylko mąra. Własna Statua w Dániela Proroka. Tá
była wielka/ wysoka/ barzo okazała. Ecce quasi Statua grandis, Dan. 2,
Statua illa magna & sublimis. Złożona ze złota/ srebra miedzi/ ze-
láza. Coż potym kiedy stała ná glinianych nogách. Pedum qua-
dam pars erat fictilis. Spadł z gory jeden mały kamyreczek/ w gli-
niane nogi wderzył/ ażci się wszytka Statua z kulka/ y ze wszytkey
oney okazałości nie zostało nic tylko proch/ który wiatr rozwiał á
Statua cale zginela. Tunc contrita sunt pariter ferrum, testa, xs,
argentum

argentum & aurum, & redacta quasi in fauillam aestiuæ areæ, quæ rapta sunt vento, nullusq; locus inuentus est eius. **Takowa Statua** zosłata na świecie znalazłszy człowieka / wielki / wysoki / wosy / rlich / złota / y srebra w nim dosyć / iakoby miedziana / y zelazna moc iego. Spadnie iedna raza mały kamyczek / potka człowieka swant / przydzie lada choroba / taka owaka nastapi smierć; aści Statua o ziemie / a z niej nie będzie tylko proch. Puluis es & in puluerem reuerteris. **A porym nie: tak is** Kufinie Prorok S. na wspomnionym dokłada mieyscu: is człowiek żyjący jest ieden zniony obraz. **In imagine pertransit homo.** W obrazie postać się tylko rzeczy a nie sama rzecz znajduje: taka jest y okazalosc człowieka na świecie: Imago figuras non res habet: talis est & præsens vita, quæ nihil habet perpetuum atq; stabile. omnia fluxa sunt & caduca, & imago rerum vim non continet, solas Regum figuras ostendit. **mowi Theodoretus.**

Virg. 5.
Æneid.

Ecccl. 43

Quid. 61
Meta.

Ecccl. 10.

S. Aug ser.
40. ad Fr.

Co jest piękniejszego y ozdobniejszego nad tęcza / zprzerodżić cznych złożona kolorow? **Mille trahit varios aduerso sole colores.** **Samo pismo Duchá S. oniey mowi że jest barzo piękna: Vide arcum, & benedic eum qui fecit illum, valde speciosus est in splendore suo.** **Jednak długoż onego pozoru? farby one tęcza zdo** blicie sam to iedną oczu naszych omyle. **Transitus ipse tamen spectantia lumina fallit w samey rzeczy tęcza / jest to nubes rorida, oblok kropliasty / ktorey gdy na ziemie wdeszcz się obrociwszy spadnie / aż ci z oney piękności bleda. Co wdacniejszego nad człowieka? wlas** sna ro ozdobie swoiey tęcza. **Alle długoż iego okazalosci? predko z oczu znika; a gdy przy smierci na ziemie wpadnie aż ci z tęcze tak** piękney bleda robakow pelne. **Cum morietur homo hæreditabit serpentes & bestias & vermes.** **Ktora znitomosc y odmiane wkażnie** **Braci swoiey Augustyn S. w pogrzebionym bogacz / pytaiac się** **gdzie się podziały iego dostatki apparency / w czas / rosloty / y** **wszystko szczęście ktore tu miał na świecie? ze wszystkiego (mowi)** **njemasz nic tylko smrod / robactwo / y popioł. Rogo vos fratres.** **quoties**

quoties iuxta sepulcrum diuitis transis, ut diligenter inspicatis, ubi sint eius diuitiarum vel ornamenta? ubi gloria? ubi vanitas? ubi luxuria? ubi voluptas? ubi spectacula? considerate diligenter & videte quia nihil aliud est eius, nisi cinis, fætor, & vermis.

Prozność okazałości ludzkiej na świecie pięknie wyraziła mędrta Thecuita, przystawiając nas wszystkich życiych do jednego rzeki podobieństwa. Omnes morimur & quasi aquæ dilabimur quæ sunt super terram. pości rzeki plyną / poty znać każda: że jedną Wódra / druga Wista / rzecia Dunaj ic. ale tak tylko w Morze w padną / tak się pomieszaia y porównaia: iż iakoby zgina / a w jedno się stane y gorzkie obroca morze. Toż się znami ludźmi dziecie. pości żyjemy / poty nas znać / lecz iako zapłyniemy w śmiertelności morze / wszyscy nasza pompa / wszyscy ozdoba / y znać komitoscę zginie / że nabogactwo będzie rowny naubosiemu / nazaczniemy nas podleysemu; tak iż nie znać kto niedzarsz kto bogacz? kto pan / kto

si poteris discernere quis sit Dominus quis servus? quis sit diues quis pauper? Discerne ibi si potes plebeium à Rege, virum fortem ab imbecilli, decorum ab informi. Mowi S. Zeno. poty znać komitoscę w rzekach pości plyną; poty w Cesarzách Krolach Jezebach y Panach wielkich splendoru y okazałości / pości żyia. Aquarum est quod in Regibus adoratur, aquarum est species illa quæ fulget. votum Ambrozego S. A tak rzeczywiscie w postaci swoiey zostaje vniuersa vanitas omnis homo viuens; tak że wszyscy puluis & vmbra fumus.

Względem zaś dusze widziemy iż człowiek jest jednym gornem y bystrołodem prakciem; tak iż praca jego tuteczna kora mu S. Krol Joumeysti naznaczyl: Homo nascitur ad laborem, & auis ad volatum, nie infego nie jest / tylko latać. Hæc est auis (to jest człowiek) quæ nascitur ad volatum. tłumaczy Hieronimus Laurent. in sylu Alleg.

in Eremō.

2. Reg. 14.

S. Zeno Veronen. serm. de præcept. Attende tibi.

S. Ambros. lib. 5. Hexam. cap. 2. Horat.

obłoki. potym się nalatawoſy y zmordowawoſy zpuſzcza ſię na ſię
mię / y zgłodzony ſuka pokarmu ſobie od Boga przewidowanego
Matth. 6. y zgorowanego. *Respicite volatilia caeli, quoniam non ferunt
nec metunt neq; congregant in horrea, & pater caeleſtis paſcite
illa. Co inſtego czyni człowiek / tylko iako ieden ptak i ktory ſtrzy*

Sap. 2.

Laur:
Beerlink.
verb. An-
nul us:

Pſal. 72.

S. Aug.
in Pſal. 72.

dlami myſli ſwoich ciekawych y zamyſtow gornych nalatawoſy ſię
porozłożyſtym horyzoncie życia ſwoiego / zpuſzcza ſię na dol przy
ſmierci / y zaniechawoſy lotu ſwoiego / (ponieważ go Bóg ſtwo-
rzył inexterminabilem to ieſt æternum) ſuka pokarmu duſzy ſwo-
iey / ktory nie inſtego nie ieſt: tylko pierſcień bez początku y końca
ſzczęſliwej wieczności. *Annulus ſymbolum æternitatis eſt, quia
ſicut annulus nec principium aut finem habet: ſic etiam æter-
nitas non niſi vnica & interminabilis duratio eſt, neq; eſt reperire
in ea præteritum aut futurum. Tego pierſcienia okraglego w kto-
rym ſię wſzytko zamknęło ſzczęſcie / człowiek przy końcu życia
ſwoiego pragnie y ſuka mowiac z Pſalmiſtą S. Quid mihi eſt in
coelo & à te quid volui ſuper terram? Defecit cor meum & caro
mea. DEVS cordis mei. To ieſt: (tłumaczy Auguſtyn S) żyjąc
na ſwiecie pragniałem to mieć com wſwiatowych y zlych ludzi ba-
czył / ſłoto / ſrebro / pieniądze: bogactwa / godności; te mnie iedną
nie naſyciły rzeczy. Zchowałeś ty dla mnie do naſycenia pokarm/
wieczne ono ſzczęſcie iako pierſcień bez końca / w którym ſię ty
iako Dobro nieſtończone zamykaſ. Seruas mihi tu in coelo diuitias
immortales te ipſum; & ego volui à te in terra, quod habent &
impij pecuniam, aurum & argentum gemmas, familias. Hæc pro
magno deſideraui ſuper terram, cum ſeruet ſe mihi in cælo DEVS
meus. Już chęci do inſzych wſtąpił iakości / ſamego pierſcienia w kto-
rym zoſtaieſ pragnę. Defecit cor meum & caro mea, DEVS cor-
dis mei & pars mea DEVS in æternum.*

Tego wſzytkiego ſarwnym zoſtaie wizerunkiem Jąśnie wiel-
możny s. pamięci Jegomości Pan Podskarbi Koronny. Była to
ſtarna wielka / wyſoka / okazała / aż ci za wderzeniem kamyczka
ſwiercelnego

Smiertelnego/ w ieden sie obrocił popioł. byli iako tęczą piękną roz-
żnymi w kształtowaną kolorami; ta z oczu naszych zniknęła y nie zo-
stało z niej nic tylko błoto. Płynyl iako jedna rzeka znamienita te-
raz go inż w morzu smiertelności nie znać. Ciaostatek nalaćawşy się
strzydlami różnych y wysokich intentow swoich / po dosyć prze-
stronnym powierzeniu transakcyi turecznych iuż latać przestał; ale
zpuściłwşy się na dół smiertelności z ciałem y światem rozstaczony/
szukał Korwin ten państwo/ na ktorey zażywanie Dobrotliwy Bog
wśelkiego stworzył człowieka/ to jest: pierścienia szczęśliwey wie-
czności. ktorey pierścien iż znalazł/ ominuie mi ten herbowny iego
Korwin trzymając złoty a zupełny w wstach swoich pierścien. Je-
dnak aby ta nadzieia wnas wśyctkich utwierdzona była/ pokazuje iż
ten laknacy Korwin Jegomość P. Podskarbi dla głosu Bogu przy-
jęmnego pierścieniem szczęśliwey wieczności od Naylorawskiego
wśyctkich karmicielek po śmierci wracoznym y nasycoznym został.
Niech ztąd Naylorawski Samarytan y Zbawca duş naszych
I E Z V S C H X I S T V S pochwalony będzie; nam się
wśyctkim mowa moja niechay w zbawienno obroci naukę profe-
tawskawa audienyca.

BOG Wśechmogacy będąc Dobrem niestonczoznym/ y żywym
zrodłem Dobroci swoiey sam w sobie iakoby wbrzegach za-
trzymać niemogacym/ wziął sobie za zabawę tey że swoiey hoj-
ney drugim wdzielać Dobroci/ laknace karmić nasycać y kontened-
wać. Czym Przenays: iego Rodzicielka w swoiey pieśni mowł: iż
laknace nakarmil. Esurientes implevit bonis. Przed stworzeniem
swiata oproczy P. Boga niebyło tylko Nihil y Priuatio to jest Nic.
laknal ten żebrał iestestwa/ y chciał bydy czynkowliek; ktorego
Dobrotliwy Tworca wraczył y nasycił/ gdy ten świat stworzył/ y
na nim tak wiele różnych wystawił Creatur. A gdy też creatury
miać od Boga bytność y iestestwo / iestcze pragnyły swoich wła-
sności/ y przynależnych doskonałości; tak ich pragnienie hojny
nasycił

Luc. 11.

nażył Pan / że niemał y jedney rzeczy krótkaby osobliwoy w sobie nie
miała perfekcyey. A że uiuentia abo rzeczy żyjące potrzebuia po-
karmu; stól ich Nayałkawy Bog wiał na swoje providencye
że każda z ręki y kuchnie iego ma swoy obiad y wieczerza; tak iż ja-
dna nie naiadłszy się spać nie idzie. wie o ludziach / pamięta o zwier-
zętach / obmyśla o rybach / rozsypuie zyr praśtwu / nie zabaczył
najmnieyszego robaczka. Szczegulna iednak w karmieniu kruczat iego
Boska pokaznie się opactźność. Rodzicy bowiem Kruczat wie-
dzac dźcieci swoje naprzód nagie / a porym piorka na nich białe / nie
poczytaie ich za swoje własne / ale za cudze; że ich iako sami sam
czarnymi nie baczo; zaczym ich nienawidza y przez od nich odla-
nia. Odit corvus prolem suam & natam non educat. Piśe Al-
gorista. Tu opuszczone sietory wgniazdźcie naprzód vszka tu niebu
otwarzaiac / a porym y kwilac się / iuż nie dorodźciow / ale do swo-
iego wołaią Tworce / proszac aby ich on sam miłostiwie nakarmil.
Coż się dźcieie z rozkazania Boskiego oblatuie okolo nich iakieś
robaczki abo muszki / ktore gdy kruczatom w vszka wpadaia / one
się nimi karmia y wychowuia do tad aż poczerneia / od tad ie-
luż rodzicy żyuia. Expositis autem ad aërem ut pote à parentibus
neglectis obuolitant animalcula quædam Diuinà providentià
suppeditata quæ captantes illi crescunt & aluntur. mowi tenże.
co Luenista Boski wyrażil w słowach onych rzeczonych o dźtwa-
nych sprawach Boskich. Qui dat escam pullis coruorum invo-
cantibus eum.

Hieron.
Lauretus
in syl.
Alleg.

Pfal. 146.

Exodi 31.

Miało przysć do tego że Bog wsechwogacy iako Ociec / lu-
dźi miał odstąpić / y iako kruczat a cudzych dźcieci nie karmić; gdyś
on ludzie na poczarku stworzył iako orłeta jedne. sicut aquila pro-
uocans ad volandum pullos suos, & super eos volitans: ludzie zaś
przez grzech czarnymi się poczynili kruczatom. Widzac Syn Boży
że byśmy byli głod naduży małli / y szczesliwoy wieczności nie za-
żywali / przyszedł na świat y przyodziałszy się pierzem czarnym
grzechow naszym stał się jednym w postaci kruliena. Crines eius
sicut

sicut elatae palmarum, nigrae sicut coruus. Tęgo kruką widzac w
duchu Job S. ną pomienionym mieyscu / pyca się kto mu pąstwą
gornie: Quis preparat coruo escam suam? Na to Hieronim S.
y Venerabilis Beda odpowiadą: Ze Bog Ociec kruką tego / to iest
Syna swęgo karmi / gdy ludzi zroznych zwolywa narodow do
Wiary w Chrystusa / w kęorego oni wierzac wiecznego dostępuia
szęszęła Nunc igitur Christo coruo figuraliter dicto Pater prapa-
rat escam, cum ei ex Gentibus conuocat credituros, sicut de co-
dem Patre Propheta ait. Dabit in conspectu eius Gentes, & Re-
ges obtinebit. Gdy tedy kochany Syn Oycą przedwiecznego zo-
stał przyiaręsy pierze czarne grzechow naszym krukem / y nas iako
dzieci swoie ną drzewie Krzyżowym wgniazdżie niewymownych
bolesci / stomocy y zelżywosci zrodził; dopiero nas Ociec Niebie-
ski / chociażesmy kruzęta za dzieci swoie przyiał / y karmić do nasyc-
cenia obiecal / starania się wśelkiego tu ną świecie okolo nas podiał;
kęorego ażas nieczyni gdy nam daie sz się rodżimy / y umarli ną dus-
sy odradzemy? gdy nas karmi / rzadzi / prowadzi / sęcofuie / karsze /
lagodnie piesci / ną drodze posila / zbladżić y posliznac się nie da /
wpadlych dzwiga? Tu refugium ut nasceremur qui non eramus
(mowi do niego Augustyn S.) tu refugium ut renasceremur, qui
mali eramus: tu refugium ut pasceres desertores tuos: tu refu-
gium ut erigas, & dirigas filios tuos. Bona das, blandiris, ne fati-
gemur in via: corripis caedis, percutis, dirigis ne aberremus
a via.

Cant. 8

S. Hier.
in Iob. 38.

Isai. 49.

S. Aug.
ser. 4. de
Vebr. Dnt.

Co do pokarmu od ręki Bostiey pochodzacego / częery widze
pulsimisci kęore on czlowiekowi wedle Madrosći y Dobroci swoiey
chcac go wkontentowac kredensuie / to iest: Bona Naturą, gdy
Pan Bog czlowieką iako dziecie kochane wbięrze w ląski y dary przy-
rodzone tak ną cieie iako y ną dusy / iakoby w iakie sęaty kęostrowne
y kęynory drogic; a osobliwie gdy da komu parentelę wysoka /
swięta / známienita. Potym Bona fortuna. to iest: Honory /
Przędy / Godnosci / zlocy / pieniadze / dostętki. Do aczkolwiek
ludzie

lubšie rozumieia: iż te rzeczy przychodzą im za ich przemyśleni-
 skutnym zabiegami y szczęściem abo fortuna niby iakos boginia.
 A ono się myśla. Żreku to wszystko Boskich pochodzi. DEVS meus
 est tu, in manibus tuis sortes meae. mowi S. Król przemożny / a
 przed tym owczarek lichy. Względem dusze Bona Gratiae, dając
 człowiekowi łaskę niewidoma y te dary za którymi on żyć może na
 duszy / y swojemu się podobając Tworcy / na wiekiwieki zarabiać ży-
 wot. Należał Bona Glorix, abo pierścien wieczney szczę-
 śliwosci.

Gdy się ja przypatruję kondycyey y życiu s. pamięci Je^o mości
 P. Podskarbiego / widzę iż temu Korwinowi Dobrocliwuy Bog
 hoyney providencyey swojej tenże czworaki ordynował pokatm.
 Naprzód Bona Naturae. Dobra przyrodzone. widzieć w nim było
 wrodę / y staturę pąsła / zdrowie dobre / mocne y długo wieczne /
 domcip ostrzy / Madrosć y naukę wielką / rozsadek wysoki / radę
 zdrowa. Miedzy którymi Naturae prerogatywami była też ta
 ordine pierwsza: że mu się dal P. Bog wrodzić w Domu przez
 świętym y starożytnym Jch Mościow PP. Korwinow Kra-
 śnińskich. Którego Domu iako jest solendor wielki: tak to potrze-
 bna powiadać / iako że stonice iest jasne. Same się jasno swietne
 Mirry Bystłupie / y wielkie inże w Koscielu Bozym wydais prze-
 latury; same się wysokie Senatorkie pokaznie krzesła; same w
 oczach każdego znamienite zostais in Republica przeminencye /
 Wzrędy / godności. Znaczne to iest Bonum, smakowity paszt y barzo
 go sobie praśtwo rozumne na swiećcie powaza. Spyta poseł Abrah-
 hama Patriarchy / Rebeki która iest z Domu? Cuius es filia? aż d
 ona nie tylko Oycę wspomina ale Zdiada y Zbabki Parentele
 wywodzi. Filia sum Bachuelis, Filij Nachor, quem peperit ei
 Melcha. Jednak takowy paszt nie iest do wraźnia y nasyćnia
 zgotowany / gdyż dla wysokiego wrodzenia człowiek ani pochwał-
 ly ani nagany godzien. Nemo inde clarus, aut obscurus. mowi
 Zlorouste Oraculum. A owšem gdy złe postępti przystapia / wsi-
 tek pozost

teł pozor Parentele zaczęy obeyma. **A** kto się białzey mogli
 szycie wrodzeniem swoim iako Adam pierwszy Rodzic nasz / ktery
 tego infego nie miał za Oycą / tylko samego Boga. **Qui fuit DEUS** Matth. 16
 mowi Dzieciopis Chrystusow. **A** coż mu to pomogło / gdy się
 nie wedle rodzenia swego w oczach Boskich popisal. **Quid huic**
 profuit nobilitas generis ignobilem prae ferenti animum, quem
 ipse rerum humanarum inspector DEVS, vt vidit auersatus Philo
 damnauit? mowi Philo Żydowin. **Pharyzeuszowie y Żydzi mo-** de Nobilita
wili: Nos vnum Patrem habemus Deum. Aż ci występi ich Ioan. 8.
brzydkiemi ich poczynili padalcami. Genimina Viperarum. mowi Luc. 3.
do nich Jan S. Na co Chryzostom S. Iudzi quondam filiorum S. Chryf.
DEI honore gaudebant, sed decoloratos vitij nihil iuuit tanta hom. 9. in
nobilitas. Stusnie o takich / ktorzy się to przodkow swoich / a nie Matth-
swois cnota szycia mowi Seneca; że tacy sam malowani slachci.
Qui imagines in atrio exponunt, & nomina familiae suae longo Senec. l. 5
ordine ac multis stemmatum flexuris in parte prima aedium col- de Benef.
locant, noti magis quam nobiles sunt. Wiedział ozym s. pamięci cap: 28.
Je^omosé P. Podskarbi / dla tegoż na swym znacznym nieprzesta-
wał wrodzeniu.

Miał y drugi piast sobie kredensowany ten Korwin Je^omosé
P. Podskarbi co jest Bona fortunax. Miał tak wiele dostatkow /
maletności / honorow / godności. Jednak y ten pulmisek nie był do
wraczenia y nasycenia slachetnego animusku iego. A kogo Bona for-
tunax nasycia y wkontentuis? Apoc: 17. Jan S. obaczy niewiašte
obrana wopurpurę / wlańcuchy złote / perły / kamienie drogic /
trzymaiac kubek w ręku. Et erat mulier circumdata purpurâ, &
inaurata auro, & lapide pretioso, habens poculum aureum in
manu sua. Tu niewiašta jest to swiat trzymaiacy kubek szczęścia
tutecznego. Na co? odpowiada Rupertus: aby z niego pili Ce-
sarze / Krolowie / Kieżeta / Urzędnicy / Dignitarze / y wszyscy fortu-
naci swiata tego. Ad quid poculum habere in manu dicitur, nisi Rupertus
vt propinet, & potionem suam offerat cunctis praetereuntib⁹. l. 10. supr.
Apocj

C

iako

iało nie wielka obrada y wiecha ludziom ob fortunę swiatowey?
Kiedyby to swiat miał morze / abo przynamniey serokie jezioro
stodkiego likworu swoiego / moglby ktokolwiek mowić: iż on
ludzi / iego stodycz piaczych iakostkolwiek wraczyć może; ale że
tylko ieden kubek mały trzyma / z ktorego wszyscy swiatowi fortu-
naci pija / iako bydy mala kropla musi ktora się każdemu dostaniez
żaczym onego nie wraczy / nie wkontentueie. *Poculum habet & om-
nes bibere cupiunt, quam breui hausto cadet humana fragilitas.*

Primatius

Math. 27.

Ser. 32.
Ser. No.
1107.

3. Reg. 3.

Psal. 75.

S. Aug.
in Psal. 75.

Mowi ieden Scripturysta. *Umiera stodka Mistrz / y Zbawiciel na
Krzyżu upragniony / Sitio, czemuż? chciał pokazac iż swiatowe
paftry żadnego nie nasyca czlowieka. Ideo sitiens moritur ut o-
stendat, quia nihil est in mundo, quod expleat sitim nostram.*
mowi Rupertus, tak iż oplywać w dostatkach non est expletio
indigentiarum, sed fumus curarum. *Wedle Aug: S.*

Prawda że Bona fortunę zdadza się bydy pozorne / y coś znać
komitego w sobie maiaće do wkontentowania serca ludzkiego;
Iżna ludzie do nich iako pracy nalep kleiowaty / aleć to tylko ofu-
kanie. 3. Reg 3. Pokazuie się Salomonowi Bog Wszechmogacy /
y za prosba iego obiecuie mu *Madrość wielka / a oprocz tego /
bogactwa / statby / chwale swiatowa / iakiey żaden przed tym
z Krolow nie miał. Sed & hæc quæ non postulasti dedi tibi, di-
uitias scilicet & gloriam, ut nemo fuerit similis tibi in Regibus
cunctis retro diebus. Y przydaie historya s. że się Salomon ocłnyl /
y poznal że to byl sen. Igitur euigilant Salomon, & cognouit,
quod esset somnium. Y więc to dostarki złoto / pieniadze / ho-
nory swiatowe / ze wsytka chwala iego jest ieden sen? tak jest.
Dormierunt omnes viri diuitiarum somnum suum, & nihil inue-
nerunt in manibus suis. mowi w Krolowstkiey Koronie Prorok S.
Kroś to bogaczow swiatowych uspil / y co się im to sni takiego?
Posnyli sumami chciwości kurzczom doczesnym nadziei / y
sni się im o tych rzeczach znikomych. Per cupiditates temporales
quasi obdormierunt hinc, & exceperunt illos diuitiæ, & vanæ
pompæ*

pompę volaticę. mówi Augustyn S. **W**oicza sen życia swóie
 go przy smierci / niby kiedyś to ocknie. Sni się ubogiemu żebrac
 kowi iż starb wielki znalazł / abo też został wielkim Panem Aro-
 lem Cesarzem ic. y rozumie że to prawda. ocknie się / aż ci zonego
 wszystkiego nie maś nic; dopiero widzi iż to była mara omylna.
 Tak się dzieie y z swiatownikami / zda się im iż mają wielkie wło-
 ści / pieniadze / honory / a ono to sen. Przydzie smierć dopiero się
 ockna / y oczy otworza a w ręku nieznayda nic. Et nihil inve-
 nerunt in manibus suis; y poznają że to tylko somnium, a nie co
 prawdziwego. **A**kiedyby ieszce ten sen był spokojny y przyjemny /
 ale o iako cklivy / mierzony y wprykrzony? Zostales bogatym /
 kłopotes na głowę swoię obalił. Wednieć myśli frasobliwe / a
 w noczy złodzieie y wesnie pokoju nie dadza; a tys zawse sam v
 siebie ubogi. Cum cogitas de diuitijs augendis vide si facile dor-
 mis? Ni fallor vbi diuitias inuenisti, requiem perdidisti. Cum
 vigilas, augmentum diuitiarum cogitas: cum dormis latrones
 somnias. In die sollicitus, & nocte pavidus, semper mendicus.
Powieść Augustyna S. **A**zast był sen spokojny bogacza Luc. 12.
 ten obaczywszy creścencya swoię na polu / strąsue się iż małe gu-
 miną na nię. Quid faciam quia non habeo quo congregem fructus
 meos? zacząym dla troskliwości spać nie może / chćiwosć go budzi /
 o co mu Pan Bog gniewając się grozi / náostatek wieczna smier-
 ćia Karze. Satiato diuitijs, non est qui sinat eum dormire, exci-
 tat eum cupiditas, sterilitas prouentuum perturbat, abundantia
 sollicitat nec ipse DEVS eum dormire permittit, interpellat co-
 gitantem, excitat dormientem: stulte hac nocte animam tuam
 repetent. mówi Ambroży S. **N**ie ukontentnia człowieka Bona
 fortunę, y owsem go wielkiego nabawia niepokoiu y kłopotu.

Zgotował y podał Bog Dobroclivy daleko smáczniejszy y
 zdrowszy pastę Korwinowi nasemu Jezmósci P. Podskarbiemu
 dárac mu obfite Bona Gratia. Przyjemny y bázro drogi pokarm v
 człowieka / gdy mu się dał Pan Bog vrodzić / nie poganinem / nie

S. Aug.
 ser. 12.
 Nouor.
 ferm.

S. Ambr.
 libr. de
 Nabotha
 cap. 6.

żydem / nie heretykiem / ale na łonie Kościoła ś. prawowierne go /
 y posadzi go Miłosiwy Bog jako Ociec między synami swoimi /
 Króży siedza jako łacorośle około stołu tego / y zażywaia Ciała
 Chrystusowego / zażywaia innych Sakramentow karmiac się Nie-
 bieśka stodyczy łaski Dobrotliwego Boga. Agdy się trąsti jako czło-
 wiekowi w błoto grzechowe wpaść / maia zaraz krynice żywa Sa-
 kramentu pokuty / w ktorey się omysia / y znowu pięknymi zostaw-
 wosy swojemu się znowu Wszechmocnemu podobaię Dycu. A ta-
 kowa łaska inż jest złoty pierścień / y pokarm nam wszytkim krucze-
 rom do nasycenia y wkontentowania dusznego dany. Co Pan y
 Zbawiciel nasz wyrażil Luc. 15. gdzie człowieka do Boga nawro-
 conego adumbruiac w postaci syna matnotrawnego do Dycy po-
 wroconego y Miłosierdzia żebrzącego powiada ; że Bog Najmie-
 losierniejszy człowiekowi takiemu / jako synowi klasc także pier-
 ścień na palec jego. Date annulum in manu eius. Cła co ? Powia-
 daia Anatomistowie : że w tym palcu / na którym ludzie pierścień
 pospolicie noszą / jest żełka ktora do serca idzie y ma z nim corres-
 pondencyę. Dla tegoż v Egypcyan palec ten na którym pierścień
 bywa znakiem był serca / y iakoby drugim zostawał sercem : zkąd
 Alexander wielki chcąc przeciwko komu wprzeymy pokazać affekt /
 na znak tego na palcu ktory zowia fidius abo serdeczny zwytki
 był nosić pierścień. Więc dobrotliwy Bog kładzie łaski swojej
 pierścień na palec przedtym zgubionych / teraz znalezionych ko-
 chanych synow y przyiacioli swoich / aby od palca serdecznego
 przez żełkę od niego do serca idaca / iako przez kanał iaki sto-
 dycz y poćiecha Boska łaski tego do serca przechodziła. Annu-
 lus qui in digitum inferitur est signaculum quo cordis interiora
 significantur, quibus dulcedo caelestis infusa est. Mowi na wspo-
 mnione miejsce Ambroży S. Czy stodycz tego pierścienia czło-
 wieka na duszy nie wćieszy ? nie wraczy ? nie wkontentwie ? Nihil est
 iucundius, nihil tutius, nihil ditius bonā conscientia. Niemaś
 więtszego wesela / niemaś więtszego bezpieczeństwa / niemaś więts-
 bych bogactw

S. Ambr.
 in c. 15.
 Luc.

Bych bogactw / starbowy kleynotow iako pierścień lastki Bożey
dla dobrego sumnienia. Zdanie mioudoustey Krynice. Niechay
(mowi daley) nastepnie ciato/ niechay wabi swiat/ niechay skur-
mieie czart/ niechay się otwiera ziemia/ niechay pieruny leca/ nie-
chay wszytko piekło zmoca swoia poruszone będzie / człowiek ma-
iac pierścień lastki Bożey przy dobrym sumnieniu wszelkiego zaży-
wa pokoiu/ poćiech/ y roskoszy. Premat corpus, trahat mun-
dus, terreat diabolus, conscientia bona manet secura. Pokarm
stodki y nader wdzięczny pierścień lastki Bożey. Secura mens iuge
convivium. Sam Duch S. świadczy.

S. Berni
ser. 22. de
Inter. do-
mo.

Prover. 17.

Wszyst ten pierścień poćiech dufnych pelny od Boga s. pa-
mięci Jegmosc Pan Podskarbi. Będac bowiem wrodzony w Ko-
ściele prawowiernym/ y wychowany mlekiem wiary s. Katolickiey/
zasiadal też zdruzgami synami Bostimi do stolu iego / zażywał
Sakramentow swiętych / y niebieskich poćiech ktore się przy łasce
Bostkiey znayduia; a ztym na duszy dzitwie wraczonym y nasyc-
nym Korwin ten zostawal. Jednak iż te delicye dufne sam tylko
poczackiem stodkości niebieskich y przygotowaniem ad Bona
Gloriæ, gdsie się Bog iako Dobro niestkonezone daie człowiekowi/
tedy człowiek tego nayprzymiennieyszego niemalac pokarmu nasyc-
conym calie niezostae. Fecisti nos Domine propter te & inquit-
tum est cor nostrum, donec perueniamus ad te. mowi Aug. S.
Zaczynam też y Jegmosc P. Podskarbi ieszcze tu na ziemi Swiętych/
laknienia y pragnienia nie nasycil/ y dostatecznie wkontentowa-
nym nie zostal. Dopiero każdy człowiek maiac Bona Gloriæ, pier-
ścieniem wieczności Błogostawionej dostatecznie wraczonym y
nasyconym zostae; bo wnim ma wszytko czego tylko pragnac
może / gdyż Beatitudo est aggregatio omnium bonorum, Mo-
rzem wszelkich szczesliwosci / zgromadzeniem wszytkich pomysle-
nych dobre poćieche przynoszacych / a pochodzacych ex obiecto Be-
atifico, ktorym iest sam P. Bog iako Dobro niestkonezone y trzodlo
szczesliwosci nieogarnione y nieprzebrane. Tego Błogostawieni

S. Aug.
1. 8. Conf.

S. Aug.
serm 4.
de Ver. D.

w niebie miałac y zażywając / inż więcej nie nie chca / bo iusż w Pánu
Bogu wszytko szczęście y błogosławieństwo maia / on ich sam do
nasyccenia sobe samym karmi. Erit tunc DEVS omnia in omnibus,
nec erit vlla infelicitas quæ nos exerceat, sed felicitas sola quæ
pascat. Ipse autem pastor noster DEVS noster. Ipse potus no-
ster, DEVS noster: honor noster DEVS noster, diuitiæ nostræ, DE-
vs noster. Quæcunq; hîc varia quæris ipse tibi omnia erit.
Swiadcęwo Augustyná S. Jednak Bog Wszechmogacy pier-
ścienia tak drogiego y požadanego nie dáie ludziom wieku doy-
żrzalego / tylko tym / ktorzy iako kruczęta do niego wolaiá y nie
iako wolaniem swoim pierścien ten szczęśliwości wieczney y niego

Iob. 33

sobie kupuis. Quando pulli eius clamant ad Deum vagientes eo
quod non habeant cibos. R Arphista S. wyży wspomniony

Psal. 146.

mowi: iż Bog karmi kruczęta do niego wolaiá Qui dat escam
pullis coruorum invocantibus eum. Przez ktore kruczęta rozu-
mie bydź nas samych Augustyn S. Pulli coruorum nos ipsi in-
uocamus DEVM. Ktorem potrzeba vsilnie do Boga o ten drogi

S. Aug in
Psal. 146.

pierścien wolać: Pro vita æterna. tota pietate, & toto nobis
orandum est desiderio. Radzi S. Bernd: że Najlaskawszy Bog

S. Bernar.
ser. 17. in
Quadrag.

Korwinowi naszemu s. pamięci Jegomości P. Podskarbiemu da-
do nasyccenia szczęśliwey wieczności / y wieczney szczęśliwości
pierścien / iako kruczęciu wolaćacemu y żebzacemu; do rozumieć
się możemy: zgłosow iego pięknych y vskom Boskim przysięmnych /
ktorymi się on Bogu swojemu / o ten pierścien przykrzył.

Matth. 15

Głos vprzykrzony zpokora y unżonością złączony / á czego
nie wyprosi / y nie otrzymá? Wola Chananeyska Ulewiasza z
przemilatacym Jezusem / aby się zmiłował / á Cortę iey od czar-
towskiego dręczenia wybáwil. Miserere mei Fili David. Filia
mea malè à dæmonio vexatur. Gdy Najmiłosierniejszy Pan
zdał się iakoby nie słyszał Uczniowie znieść onego przykręgo wo-
lania nie mogli / ale prosza Zbawiciela aby is wysłuchal. Dimitte
eam quia clamat post nos. Lecz iesli człowiek iesť tak miłosierny /
daleko

daleko więcej Nayaśławſzy Bog / głoſem wprykrzonym zwycię-
żony da wyſytko człowiekowi / o co tylko przed tego Majeſtatem
żebrze. Wola wpoſyrodku ludu dla tłumu wielkiego ślepy na
Jezusa proſić aby mu dał oczy. Domine vt videam aźci mu on
przedko daie o co proſi. Respice. Mito P. Bogu gdy mu ſię gło-
ſami naſzymi wniżonymi o rzeczy potrzebne przykrzemy; ale na-
miley iemu / kiedy iako krucżeta vsta naſze otwieramy / y proſiac
o pierścien wiecznego ſzczescia głoſno barzo wolamy / ktore głoſy
ſłyſiac Miłoſciwy Bog / paſtwę tę droga / ktora nas doſtatecznie
naſycić może w vsta naſze kładzie.

Luc. 18.

Gdy ſię pytam iako to człowiek może wolać do P. Boga / y
tym głoſem wyżebrać pierścien żywota wiecznego? odpowia-
mi Auguſtyń S. że tak: gdy człowiek nie ſłowy ale dobrymi wola-
wczynkami / zachowuiac Mandary Boſkie żyie iako prawdziwy
Chrzeſćianin / Quid eſt clamare ad Chriſtum fratres, niſi gratiā
Chriſti congruere bonis operibus; hoc dico, ne forte ſimus ſtre-
pentes vocibus, & muti moribus. A ſam dawca żywota pytaia-
cemu / iakoby mogli otrzymać po żądany ten pierścien? Dał ten ſpo-
ſob: ſuis ingredi ad vitam, ſerua mandata. że takowym głoſem
przykrzył ſię Bogu Wſzechmogacemu o pierścien chwaly wie-
czney / s. pamięci Jegomości P. Podſkarbi / daie znać ſędziwa iego
doyrzełość w ktorey żył iako człowiek pobożny / P. Boga ſię bo-
iacy / iako prawdziwy chrzeſćianin / y praw owierny katholic. Wiel-
bowiem ieden życia ludzkiego / bywa wroźka drugiego. Quomodo
potest fieri, vt ſterilis eius ſit ſenectus, cuius ſacunda ſit iuventus?
Argumentumie ſlotouſty Jan; tak y ia argumentować może / Quo-
modo potest fieri, żeby Jegomości Pana Podſkarbiego była ſterilis
w dobre wczynki ſenectus ktorego była ſacunda w enoty chrzeſć-
ańſcie iuventus? ſłyſćc było: wſt Hormina tego zaraz w miłodaści
głoſ barzo piękny / y P. Bogu barzo przyiemny.

S. Aug.
ſer. 18. de
verb. Dñi.

S. Chriſtoſ
in opere
imperf.

Gen. 8. Nloe pływaiſc blugo po przepaściach poropu ma-
nego / chciał ſię dowiedzieć ieżeli iuż wody opadaia a ziemia otkada
wypuſci

wypuścił kruką ktory sie do niego nie wrócił / bo został páśac się nd
 pływaiących trupach ludzkich. wypuścił gołembicę / aż ci ona po-
 wraca do niego niosąc roszczkę oliwna z zielonymi listkami. At illa
 venit ad eum portans ramum oliuae virentibus folijs in ore suo.
 Pochwały godna została gołembica iż się z takowa wróciła nowina
 y nowalia. Co rozumiemy czy by był nie więksey pochwały go-
 dzien Kruk obżarty / gdy by był przeciw swey naturze zaniechawszy
 pastwy / z roszczka się oliwna na zad do Korabiu wrócił: Wylatua
 częstokroć synowie Koronni z Korabiu Oyczyzny swoiey / y lataie
 po cudzych ziemiach / iak poferotich polach. Jednak wyleciauwszy
 z tad słachetnych y dobrych rodzicow Orletami / powracaią do domu
 iednymi łężnymi Sowaми; drudzy prawdą vpstrzonymi ale smier-
 dzącymi dudkami; bo zostawiuwszy w cudzych krájach cnoce / a
 częstokroć y woląę / przylatua na zad napiuwszy się herezyey abo
 przynamniey o sieblosci ku P. Bogu / nauczywszy się hardosci / nie-
 szczynosci / chytrosci / obludy / pomsty / nieczystosci ic. Tę tak
 powrócił Korwin Jegomosc P. Podskarbi mlodym będąc do Oyc-
 czyzny swoiey / ale tak; iako o Stranistawie S. w pacierych Kapłana
 slich świadczy Kosciol S. powrócił iako dobry kupiec / z cala wias-
 ta katolicka / z cala cnota / z cala pobożnoscia / z cala szczynoscia ona
 dawna staropolska. Redit domum tanquam ex mercatura merca-
 tor bonus, integer suis, pietate, Modestia, castitate, sinceritate.
 Zaprawdę Jegomosc P. Podskarbi powrócił tanquam mercator
 bonus. Kupiec dobry: przyniosł bowiem do Korabiu Oyczyzny
 swoiey / iuz nie prosta oliwna roszczka iako gołembica Noego / ale
 spine nayswiektsa / abo Tarn cierniowey korony Jezusa Pana Od-
 kupiciela Naszego. Będac bowiem w Basyley teraz herezyckim
 Miescie wielkim / wszel znaiomosć z iednym Mieszczaninem barzo
 poufala / ktory mu ten drogi starb autentyczny / od iednego Kar-
 dynala Basyleyskiemu Katedralnemu Kosciolowi darowany po-
 kazal / maiac go od Pradziada swego / ktory był iefcze za Katolia
 Kow Kosciola Tumskiego Patronem abo Koscielnym dozorca.

Gdy

Gdy potym nastala Heretyza / a heretycy w Kosciol wpadly / O
brazy / Krzyze / Choragwie / z Kosciola po wynosirofy palili / y
starb Koscielny rabowali / czlowiek on dobry porwal y skryl sping
te droga / y autentyczna zerofyktemi znakami oddal potomkom
swoim / ktorzy chociaż potym z heretyczeli / przecie ia jednak iako
starb drogi w domu swoim chowali? Napierał się s. pamięci po-
bożny Młodzieniec niewymownie Reliquiey oney / y wśelkich
żczywał sposobow dając dwieście czerwonych złotych Heretyko-
wi / aby iey był mogli dostać / ale na to słowa dąc niechciał. Tak
dlugo / potym Korwin ten szesliwy / około tego chodzil y pracow-
wał / iż za wspominkami wielkimi Tarnu tego drogiego dostal / y
on iako starb wielki Dyczyźnie swoiey w tey tu Bazylisce zostawil.
Szesliwy Korwin / ktory zaniechawşy paştwy ciała smakniacey /
zaniechawşy sweywoli / rospufty / oro się starał iakoby instrumente
Młki Boga wżyzowanego do czci należytey przywrocony / y sam
Chrystus Odkupiciel wczczony został. Za szesście wielkie poczy-
tali to sobie Bratowie / gdy zrostazania Boskiego swiętym iego
służyli Prorokom y Augom. Coruis præcepi ut pascant te ibi. 3. Reg. 17.
Szesliwşy s ty nasz pobożny prawdziwie Chrescianiński Korwinie /
gdys samemu Chrystusowi Bogu swoiemu służył / ktory cie w da-
lekcie kraie iako miedzy dylkie pustynie po ten drogi Tarn na czesć y
chwale swoie postal. Piękny zaprawdę y Bogu przyiemny glos /
a do wproşenia pierścienia chwały wiekuiszey / skuteczny / żywoś
pobożny ieszcze w kwietniacym wieku.

Glos y to barzo piękny Bogu się podobaiocy / bo na miłosć
ktora Bog jest fundowany / na nikogo nie następować / y owšem
każdemu pomoc y dobrze życzyć Gen. 40. wniiera Jakub Patryar-
cha staruszek S. y wśyekim błogostawiac synom / przeklina Ru-
bena / aby iako woda wylana zniszczal dla grzechu iego wielkieś
go. Ruben primogenitus meus prior in donis, maior in imperio
effusus es sicut aqua non crescas, quia ascendisti cubile Patris tui,
& maculasti stratum eius. Miałes (mowi) iako pierworodny oba-
się

Deut. 33.

Diodorus
Catena
Græca.

Gellius.
lib. 9. c. 11.

siſte nād inſyich Bráćia twoię wſiać obemnie blogoſławieńſtwo //
y onych żyiac oſobliwymy przewyſać prerogatywami / áles miá-
ſto laſti / ná wielki gniew zárobil y przetlectwo ; zaczym Non cre-
ſcas. Umiera potym Moyſeſ wodz y nawyſzy rzadca ludu Bo-
żego / áż ái ono Jakobowe kaſſnie przetlectwo y iemu laſtawe
przy drugich dáie Blogoſławieńſtwo. Viuat Ruben & non mo-
riatur. Zkad ze Ruben ná takowa laſtę v Pana Boga y iego Na-
mieſtnika zárobil? Powinien byl (odpowiada Diodorus) Moyſeſ
z Rubena znieſć tak wielka cenſurę / y miáſto przetlectwa wlo-
żyć náń blogoſławieńſtwo ; abowiem gdy wſyſcy Bráćia ná wa-
trapionego a niewinnego naſtepowali. Joſephá / on ſam tylko ſtro-
nę iego trzymał ; gdy go zabić chcieli / on im rozradzał : Nolite
peccare in puerum ; gdy go w niebyenoſci iego Cudzoziemcom
przedali / nie nálaſzy Bráćia niewinnego plákał : puer non com-
paret & ego quo ibo ? Ze Ruben byl tak litosćiwym ná wtrapio-
nym brátem / trzeba teſ iemu bylo pokazać miłoſierdzie. Debit
Moyſes criminis culpa eum liberare, qui fratri ſuo Joſeph ſemper
pepercerat. A zaſ to nowina iż ſię wlaſni Bráćia / ná Joze-
fa niewinnego zwaſnia y mowia : Venite na czymkolwiek occida-
mus eum ? Miał teſ Rubenowę cnotę & pamięć Jęgomoſć Pan-
podſtarbi iż niewinnego bronil / wtrapionego z ſerca zálox al ná nie-
tego nie naſtepowali wolać (powiadał) obalić ná ſię gniew y per-
ſekucya á niſ ná niewinnego naſtepować. Niech powiedza Con-
cives Regni ieżeli ktoremu byl przykry? Niech powiedza ſam ſie-
dſi / ieżeli ktoremu byl ciężki? Niech powiedza poddani / ieżeliſ
nie Oycá raczy / á niſ Pana mieli? Niech powie wſytrá wtrapio-
na Oyczyzna / ieżeliſ ſię zá nie iako prawdziwy Syn y waleczny
Korwin nie zaſtawiał? Niedy Płocim Woiewoda będąc zebrawſzy
lił ná ſię tyſięcy poſpolitego Ruſenia / progresſu dańſzego Nies-
przyacielowi odwaznie bronil? czym wroſkę dobra przyſlego w-
czynil zwycieſtwa. Zá czáſu Camilla y Appiufa Conſulow Rzymu
ſtych Francuzowie z Albánſkiego Zaimku wypadali ná Rzymiány
náćierali!

macierali/ z których ieden dobrze uzbroiony y mężny z Rzymian kro-
regokolwiek na rękę wyzywał/ gdy się tego Marcus Valerius Kor-
mistrz/ mężny Sycerz podiał/ a pojedynek z Francuzem zaczął
miał/ Król przyleciawszy na tego głowę vsiadł; a gdy bitwę za-
czeli/ Król na wysłaku stojąc pyłkiem y strzydlami na Francuzá ná-
stępował. Co Valerius bącząc dobrze sobie tuffyl/ y nieomylił się/
bo Francuzá cudem onym przestraszonego y zalterowanego przedko-
ná placu polozył. Słocza porym zaraz oboie woystá bitwę. gdzie
Francuzowie porażeni y rozprošeni zostali. Hetman Rzymſki Va-
leryusa złoca kontentnie Korona/ Woysto zaś wſytko y wielkopo-
mnosć onego Korwinem nazywa/ ktorym imieniem y iego po-
tomkowie nazwani zostali. Podobna rzecz widzieć było w Pol-
ſce naſzey. Już nie dway Kormistrze/ ale dway Monarchowie/
wielka między ſoba zaczęli walkę. Co bacząc s. pamięci Jogołosć
Pan Podskarbi a na ten czas Woiewoda Plocki/ chce pomoc
zyczliwie Pánu ſwojemu y licząc się utrapioney miłey Czczyzny
ſwoiey/ wſelka siła na Nieprzyaciela następował/ y onego iáko
mógł gromił iáko prawdziwy Korwin: tak iż z ártym Korwiná
tego postępkem mógł ſobie Pan Naiáſnieyſzy o przyſtłym dobrze
tuffyc zwycięſtwoie. Węc iż z wſt Korwiná tego nad utrapionym
záwſe ſtyſeć było: Vivat & non moriatur, nádzieia iż teſ ſam od
Nayliosoćiwſzego wſtyſzał Bogá/ y wziął ten drogi pierſcień: Vi-
uat Corvinus & non moriatur.

Głos który Król iakby wołać wydać nie ieſt piękny; gdy
iednak mówi/ bázto ieſt wdzięczny y przyjemny. Augustus Cesarz
(piſe Macrobius) gdy wieźdzał w Miáſto powracać z woyny
kora prowadził z Antoniuſem/ między witającym ludem Cesarzá
był teſ ieden máisć ná rękú Króla mówić náuczonego. Gdy ſię
tedy Cesarz zbliżył/ Król Cesarzá przywitał: Ave Caſar Victor.
Głos on tak był przyjemny Cesarzowi/ iż zá ptaká dáć kazał dwa-
dsieſcia Tysiocy złocyh/ y wſtać go do páłacu ſwego. Cesarz Taya-
wyſzy Chryſtus JESVS rad ſłucha głoſu ludzkiego przyjemnego.

Cant. 2.
ser. 10.
Dniaz
post Trin.

Sonet vox tua in auribus meis. Vox enim tua dulcis, A to co za
glos? Loquitur hic Christus personæ penitentis. Odpowiada
S. Vincentius Ferrerius. Gdy człowiek pokutuje / w ten czas
Chrystusowi bardzo pięknie śpiewa. Gdy człowiek za nieprawo-
ści swoje żaluje / gdy ie na się wyznawa / gdy siebie samego ka-
rze / gdy płacze / o iako to głos wdzięczny w uszach Boskich?
Sufficit auribus Dei imber oculorum, fletus citius audit quam vo-
ces. Mowi August. S. Ale któryś przecię koncent iemu nazy przyle-
mniejszy? Niechaj (mowi S. nasz Bonawentura) człowiek przez
rok na każdy dzień aż do krwie dyscypliny czyni / niech na każdy
dzień o chlebie y o wodzie posci / psalterz cały odprawuje / tak że
Infe czyni mortyfikacye / glosy te nie tak będą przyjemne Chry-
stusowi / iako iedna choć prosta Męci iego przepadrosey pamiar-
tka / tak iż Bernard S. niechciał więcej umieć tylko tę piosnkę
Chrystusowi śpiewać: Hæc sicut mea tota Philosophia, scire le-
svm & hunc crucifixum. Dostę piękne glosy słyszał Chrystus
Jezus z ust Korwina s. pamięci Jęgomosci P. Podskarbiego o so-
bliwie w chorobie iego / kiedy Spowiedz s. tak wiele razy czynił /
za grzechy swe płakał / modlitwy różne y długie odprawował /
Akty Wiary / Nadziei / Miłości / z wielkim y gorącym duchem wy-
prawował / Ciało Chrystusowe y oley S. przyjmował. Piękne to
y przyjemne glosy iego były wśak że przyjemniejszy zostały / gdy
ten pobożny Korwin przylaczyl do nich pamiarstkę rzekowi o
Męce Chrystusowej. Przyniesiono mu Rytm przeliczne o
tey że Męce Zbawiciela naszego / Książkę onę czytając rozrze-
wniony płakać poczał? y nie mogli się tey potym naczytać wważa-
jąc co Bog y Tworca iego dla niego cierpiał. A widząc iż Książka
ona delicyi dusznych pełna / życząc ich wśytkim innym / y chcąc
się swojemu wpodobać Odkupicielowi / kazał ja kosztem swoim
in meliori opere przedrukować. Glos piękny. Nadzieia iż Cesarz
Niebieski dla tak wdzięcznego glosu wziął go do palacu swego / da-
jąc mu za pokarm pierścien wieczney szczęśliwości.

Glos

Głos bardzo przylenny y w vsách Boskich prezentliwy/ gdy
kro do niego rękoma wola / wyciągając ie na poratowanie y pocie-
che vbogich. Clamat ad Christum qui dispergit pauperibus, ut
iustitia eius maneat in sæculum sæculi. Mowi S. Aug. Na tako-
wy głos/ nadsławia Chrystus vsu swoich Milosiernych/ y wola-
jącego pierścieniem żywota wiecznego koncentuie. Gdy takiego
głosu nie słyszysz / niechay iako chce wola człowiek bogaty / Chry-
stus vsy swe zátula; wola bogacz w pielce pogrzebiony prosiec o
tropelkę wody na spalony język swoy. Clamans dixit Pater Abra-
ham miserere mihi. Prosbá y wolanie iego nadaremno. Czemusze
Gdy by byl wolał przedtym zá żywota rękoma / karmiac y napa-
wając Łazarza vbogiego u wrot podworza leżacego/ nie tylko trop-
pelkę ale wsiytkę/ by byl wiekustey chwaly otrzymal stodycz. Ale
ze milozal Milosierdzia nad Łazarzem nie miał/ nic też nie otrzy-
mal. Ideo non meruit guttam, quia non fecit Misericordiam si-
enim dedisset, accepisset. Uperoniáta złote vsiá S. Patriarchy
Carogrodzkiego. Dla tegoż Prorok S nie plakać ale wyci y ryczeć
takim ná swe nieszczęście kaže: Vlulate quærcus Basan Inby text
czyta Vlulate Satrapæ Prouinciarum. Jakoby to iedno: Bogacz
skapy / co Dab między drzewami. Dab drzewo iest wielkie/ rozło-
żyste/ owocu miewa dosyć; ale coż potym / kiedy nim tylko same
karmi Wieprze. Bogacze skapi w vbogich ná Chrystusa / sam to
drzewá wielkie/ máia tak wiele dostátkow; ale coż potym kiedy
nimi nie karmia tylko psy / skapy / czeladz próżna / pochlebcow /
piánicow / kuglarzow / abo krewnych á nie vbogich. Takim Pro-
rok S grozi nieplaczem / ale wyciem. Vlulate. Czego przyczynę
dálec Ambroży S. takowa ná to piękna czyni consideracya: wola
(mowi) vbogi/ á ty vsy zátulaś. wola nagi/ á ty ściány spalerami
obilaś/ páwiment drogim marmurem pokrywaś. Pieniazka vbogi
zebrze y dáć mu niechceś; á oto skápá twoy złote abo srebrne gre-
zie wędzido. Clamat ante domum tuam nudus, & negligis. Cla-
mat homo nudus, & tu sollicitus es quibus marmoribus pauimen-

S. Aug.
ser. 17. de
Verb. Dñi,

Luc. 15.

S. Chryso-
in Pl. 25.

Zachar. 11.

S. Ambr.
lib. 1. de
Naboch.
cap. 13.

ta vestias, Pecuniam quærit pauper, & non habet: Panem postulat homo, & equus tuus aurum sub dentibus mandit. Przypadaie S. Arcybiskup. Jako takiego Sed ciężki y Biada czeka & Quantum o dives sumis tibi iudicium!

Scanislaus
Lubinski
in Monitis
de Gerêdo
Episcopat.
Num 71.

Szczesliwy ktory Milosiernymi wczynkami do CzKystusa wola. Plotk Samrat tego nazwista Arcybiskup Gnieznienski/ y oraz Krakowski (pise Stanislaw Lubinski Biskup Plocki) byl to trocko mowiac/ (wszakże y swiętych wspominać sie godzi grzechy) ledziaki czlowiek/ swiatowy rospustnik w blocie rostopy ponurzony. Przed smiercia nie dlugo/ pokazue mu sie Burof rowny towarzyszy iego zlego życia/ przestrzegaiac go: iż za siedm miesięcy umrze; a żatym radzi aby sie przez pokute gorowal. Gdyś miałcie Bog (mowi do niego) jako drugiego karac Vdonas ale onetwoie Kleemożyny/ one śiaty/ one obiady darowane vbogim Bogu sprawiedliwemu zwiazaly ręce/ aby cie surowie nie karal/ alec Milosierdzim za milosierdzie oddal. Morte ferali ad exemplum Vdonis voluptarij multareris, sed tuæ largitiones in egenos factæ, illæ epulæ quotidianæ mendicis exhibitæ, illæ vestes quibus nuda Christi membra existi, ne ex meritis tuis in te Diuina deszuiret iustitia, prohibuerunt. Takim abowiem zy ten Biskup byl na vbogich ialmużnikiem (pise pomieniony Author) iż zawoſe na chlebie swoim wlasnym sto vbogich każdy dzien żywil. Gdy gdzie iachal/ sly za nim dwa wozy naladowane siobniami/ kofulami/ kozuchami i c. a gdy vbogiego potkal/ kazdego przyodziejwal/ y na strawe oparowal. Takowym glosem Bogu przyiemnym wywolal ten kruk czarny pierścien wieczney szczesliwosci/ bo poczao sie naznaczonym szczesliwie umac. Postepet Biskupa tego/ gdy mia z Ksiegi przeczytal s. pamieci Jegomosci P. Podskarbiemu/ acz przedtym bazy samemu Panu Bogu wiadome czynil Kleemożyny/ iednak domilosiernych wczynkow osobliwym sposobem zapalilwsky sie rzecze: y ia tez chce Biskupa tego grzesny grzesnego choc ze nierychlo takim żyw nasladowac. Zaczym do wszystkich Rosciolow/

Kościółow / Szpitalow / Kłasztorow Warszawskich (bo tam wa-
mieral) postal kilka razy po kilkunastu / kilka razy po stu złotych.
Do każdego z pomienionych Kłasztorow y Szpitalow woj dobrze
leguminami naladowany zastał. A nie było dnia iednego ktorego
by osobliwoey Eleemozyny ubogim dać niekazał. A naostatet /
ażaś to niewielka Eleemozyna na ubogiego Ścanciśka S y Za-
kon iego / kiedy na Fundacya Kłasztora nasego w Węgrowie
dwadziestcia tysięcy zapisał / y oprócz tego pobożnemu Synowi
Kłasztor y Kościół kończyć polecił? Ktorem głosem iżali sobie
Miłosierdzia u Boga nieziednal? Iżali pierścienia żywota wie-
cznego nie vprosil? Iżali się na Sad Chrystusow strasny dobrze
nieopatrzył / y przeciw iego gniewowi obrony sobie nie zgotow-
wał?

Job S. życzył sobie tego / aby po śmierci mógł był odpoczy-
wać z Arołami z Książkami w pobudowanych pustyniach. Dor-
miens filerem, & somno meo requiescerem cum Regibus & Con-
sulibus terræ. qui ædificant sibi solitudines. Dżiwne iakies zpu-
styń fortece / ktore to sobie Panowiey Bogacze awiatá tego bu-
dula / w ktorych po śmierci bezpiecznie y spokojnie odpoczywais.
One to sam nie omylnie solitudines y fortece do ktorych się Apoc 6.
Arolowie wćiekali / gdy z gniewem na Sad ich Klaywyfky Sędzia
przychodził. Baczac oni strach wielki / pokryli się miedzy gory y
pieczary. Principes & diuites & fortes absconderunt se in spelun-
cis & in petris montium. Coż to za gory y iastlinie od náwalności
gniewu Bosiego ludzi bronisace? odpowisada Żaymo zacny pi-
sina S. tłumacz: iż sam Święci Boży. Do tych tedy solitudines
y fortec Arolowie y ludzie bogaci wćiekais gdy Szpitale / Kościoly
Kłasztory Fundula / wystawis / y tam bezpiecznymi od gniewu
Bosiego zostais wedle rady Leona S. Papięża: Patriarchis, Pro-
phetis, Apostolis, Martyribusq; sociemini, Horum diuitias con-
cupiscite & per bonam æmulationem ipsorum ambite suffragia.
Cum quibus enim vobis fuerit consortium deuotionis, erit &
communio.

Iob. 5.

St. Leo
fer 5. in
Epiph. D.

communio dignitatis. Weble tey rády taka sobie pomieniona
zbudował fortecę Jegomosci P. Podskarbi prawda że lepsze nie są
mym skutkiem/ ale wola nie omylna/ Kosciol mowię y Klastor
Wegrowski/ ktory też będzie/ y iuz jest gloseni od niego profe-
cym o szesliwey wieczności pierścien/ ktorego azas za tym nie
otrzyma gloseni ?

Glos za ktory Bog Wszechmogacy daie pierścien żywota
wiecznego/ on że sam chce aby był y czlowieka pieieszony iaki by-
wa dziecięcia do oycy gdy mu iabtko abo co takiego dziecina daie.
Takowy glos czlowieka ku Panu Bogu nic infego nie jest/ tylko wa-
przeymy Affekt y gorace nabożeństwo pokazane w promocyey czci
iego Bostiey. Rzecz dziwna/ iż y Pana Boga iednaka cena olo-
wina y srebra/ á náwet tak wiele y niego wazy zloto iako y glina/
á przecie on strzynię swoje rozkazuje zewnarcz y zwierzchu pokryć
zlotem nayprzednieyszym. Facies arcam, & deaurabis eam auro
mundissimo intus & foris. A nie z infego kruscu ale z samego
zlota rozkazuje infie wszytkie poczynić stacti/ do služby swojej na-
lezace. Rupertus Opát daie tego przyczynę: czemu Bog wszechmo-
gacy zloto y rzeczy drogie rad od ludzi przyimwie/ co jest: Nie
dla tego żeby się bázzy miał kochać we zlocie á niż w prostym ka-
mieniu: ale iż ludzie daisc P. Bogu zloto y rzeczy drogie vprzey-
me y gorace przeciwko niemu pokazuia nabożeństwo/ gdy mu to
daio wezym się oni bázzy kochais; y tak Panu Bogu daia nie tak
rzecz onę droga iako samo serce ktore się w drogiey rzeczy kocha/
nie tak zloto materyalne iako zloto Milosci Bostiey Auro & ar-
gento, lapidibus pretiosis splendet fidelium deuotio; non quia
Deum qui spiritus est plus aurea quam lutea, plus gemmata quam
nuda delectant corpora, sed quia homines quod diligunt, cum
Deo libenter offerunt, dilectione Dei quâ illud à se separant,
quidquid illud sit, Deo pretiosum efficiunt; diligunt enim au-
rum, quod est maxime concupiscentia carnis & oculorum. Cum
ergo illud offerunt non indigenti Deo, sicut Dauid concupitam
libauit

Exod. 25.

Rupertus
de Diuinis
officijs
cap. 23.

lib
qu
up
stie
stau
ieg
po
zalo
drog
lice
Pan
lect
ku c
dy s
ktor
mie
wie
od
czne

iako
prze
dort
mrze
dwa
abo
redy
wiek
ścien
gieg
re; c
psta

libavit aquam Deo, procul dubio sanctum ac Deo placitum est
quod offerunt. Sam stowa święte Świętego Opata. Taki glos
wprzeymego affektu y goracego nabożeństwa ku Maiestatu Bo-
stiemu stypec bylo z wst s. pamięci Korwina Jegomosci P. Pod-
skarbiego. Dal to Panu Bogu co jest v ludzi naydrofego na czesc
iego Bosta. Znac to iawnie po Krzyżach srebrnych barzo wielkich/
po Kielichach kostownych/ po Monstrancyach w wielkosci y okas-
zalosci rzadko widanych/ po paramentach rozneho koloru barzo
drogich/ po czesci roznyh Kosciolom rozdanych/ w tey zas Bayze
lice barzo wiele zostawionych/ tak iz Kosciol ten za hoynoscia ku
Pana Boga Jegomosci P. Podskarbiego in sacra pretiosa supel-
lectili Katedralnym rowna sie Bazylikom. Znac ieg affekt goracy
ku czci Maiestatu Tworcy swoiwego po znamienitey fundacyey/ kie-
dy szescdziesiat tysiecy perpetuis temporibus na kilku Baplanow/
ktorzyby chwaly Bostiey pilnowali fundowal. Izali Korwin s. pae-
mieni za tak przyiemny glos v Pana Boga pierścienia szczesliwey
wiecznosci nie v prosil? mianowicie prosiac y wolaiac sercem cale
od rzeczy ziemskich odwoconym/ a ku P. Bogu y szczesciu wie-
cznemu obroconym.

Na Krolewskim siedzacy thronie Prorok S. chwali sen ieden Psal. 67.
iakoby dobry y zdrowy / to jest: si dormiatis inter medios clericos.
przez ktory sen Venerabilis Beda rozumie smierc. Et accipitur hic
dormire pro mori. Mowi tedy Krol S. Dobra smiercia ludzie po-
mrzecie / gdy bedziecie umierac miedzy dwiema losami. A to co za
dwa losy? Ten ze V. Beda tłumaczy/ y mowi ze jest dwoiaki los
abo szczescie czlowieka / iedno do czesne / drugie wieczne. Umiera
tedy czlowiek dobrze / y glosno barzo lebrze pierścienia chwaly
wiekuistej od Boga/ ktory umiera miedzy tym dwoiaki szcze-
sciem/ od iednego to jest ziemskiego cale serce oddalivszy/ a do dru-
giego to jest Niebieskiego ono obrociwszy Inter duos clericos dormi-
re; est vitam inter duas hereditates finire, vt neq; ardentem ap-
petamus terrenam; & patienter expectemus aeternam. Taka
smierc

V. Beda
hic.

Śmierć bardzo jest dobra / y glos ka Pánu Bogu bardzo skuteczny.
Optima mors est, vt in cupiditatum cohibitione à terrenis, & in
spe æternæ beatitudinis homo vsq; in finem perseuerans huius
vitæ diem claudat extremum. Mowi tenże. Wedle tey nauki zbá-
wiennyey uczynił s. pamięci Jegomości Pan Podskarbi. Znać to
było po słowach onych Pawła S. które on przed śmiercią często
powtarzał: Cupio dissolui & esse cum Christo. Wiech tu (mowi)
wskytło zostanie ledabym ja był w niebie. Znać y porym iako od
rzeczy ziemskich miał oddalony affekt kiedy zawolawşy Syna
Jegomości (mowi) Pana Referendarza Koronnego rzecze mu:
przy Braci naszych: Synu takci mi się zda / zem nikomu nic nie
winien / ale sobie nie ufam. Zatkanam cię y obliguję pod Błogo-
stawieństwem Bostim y moim / abys każdemu płacił / koźkolwiek
dlug stusny liquide połaje / wsatże maś szczego płacić; Day je mi
na to rękę / day też y Wycom żebym na summieniu y przed Bogiem
wolnym zostal. Optima mors inter duos clericos. Dobra śmierć /
skuteczny glos.

Te tu na świecie były głosy Korwina tego ktorými on wo-
lal do Boga zebrać pierścienia szczęśliwey wieczności. A po
śmierci iako? iuż tam swoje głosy nic nie waża / jeżeli czyie nieprzy-
stapia. Niezeflo s. pamięci Jegomości P. Podskarbiemu na przy-
czyniatacyh się głosach za nim przed Trybunałem Chrystusowym.
Wolali za nim święci iego Patronowie; wolali święci ktorých tu
on drogo oprawione z wielkim nabożeństwem przystal Reliquie.
Nie zanichał się za nim wstawić wielki iego Patron Ociec nasz
Ścanciśel S. do ktorego on dżiwone miał nabożeństwo / tak iż gdy
przed nim chwálono S. Antoniego z Padwie / że to S. wielki /
rzekł nabożny starzec: Prawda wielki Święty / ale Antoni S. jest
iako rzeczka / Ścanciśel zaś S. w swey swiastobliwosci jest iako
morze. czy za przyczyna tak wielkiego y Boga miłego Świętego
Chrystus się temu lastawym nie pokazal? Synowie Jakóba Pá-
tryarchy gdy przed zaprzędanego a teraz Kroluacego brata Joz
zephá

zephá przyšli/ on ich poznawszy posępna im twarz / y w słowách
zmysłony gniew pokazuje. Quasi ad alienos durius loquebatur.
stąpili się przed nim drugi raz przyiáchwşy kupować zboża/ aż ci
ich łaskawie wita/ łagodnie się rozmawia. At ille clementer resal-
lucatis eis. Ato co za odmiana w Jozephie ? czemu pierwey iáko by
zagniewany / a teraz barzo łaskawy ? przyczyna tá jest : Nie mieli
przed tym z soba Beniaminá rodzonego z iednego Oycá y z iedney
Matki Jozephowego Bráta/ a teraz go z soba przyprowadzili/
ktorego gdy Jozeph obaczył/ porużyły się w nim wnetrznosci tego/
tak iż gniewu żadnego pokazać nie mogli. Vidit Benjamin fratrem
suum yterinum & commota sunt viscera eius super fratre suo.
Ambroży S. Chrystusa Pana prawdziwym nazywa Jozephem.
Christus est verus Ioseph. Jezeliż Chrystus Jozephem a ktoż Be-
niáminem iego Brátem ? azas nie Ociec S. Francísket ? ponieważ
iáko y Chrystus ze wszytkich naymnieyszy naypokornieyszy obadwa
(mowić moze) Chrystus y Francísket z iedneyże wrodzeni Matki/
gdyś też y Francísket S. z swym Zakonem wrodził się v Panny
Maryey Anielskiej/ obudwu iednaká postać; obadwa sam zbawie-
nia naszego napiętnowani ranami / iż ich ledwo rozeznáć/ prawie
dway rodzeni Bracia Jozeph y Beniamin/ Chrystus y Francísket S.
Tego Beniaminá s. pamięć Jegomosc P. Podskarbi z sobá ná sad
przed Jozephá Chrystusa Jezusa przyprowadził iáko Patroná swo-
iego. Zaczyn mam nádzicie że ten Jozeph nie durius tanquam
ad alienum, ale clementer y barzo łagodnie mowil / wiecznego ná
niego żywota wydać sentencya. Do czego nádwşytko pomo-
gła Náprzemożnieysza ludzi grzesnych Obronicielka Panna Przes-
naswięta / ktorey on goraco służył; ona ktora iáko golembicá
wedle Ruperta cudze pasterá y kruczetá karmi alienos pullos nu-
trit. Przez iey przyczynę kruczetá ludzie grzesni pierścienia wie-
czney szczęśliwosci w ystá swoje dostaia; ale osobliwie ci ktorzy
przy goracym nabożeństwie / Honor iey piastuia y czi iey Matko-
Panienskiej iáko Matki Bożey bronia.

S. Ambros.
lib. de Io-
seph. c. 9.

Rupertus.

Stanislaus
Lubinski
loco supra
citato.

Pomieniony od przereczonego Authora Kurof / gdy sie
wspomnionemu Arcy-Biskupowi Gamtarowi po smierci pokaza-
zał / z pyta go Arcy-Biskup co sie z nim dzieje / y na iakiey zostaje
drodze? odpowie Kurof iż żyje lepiej niżli wy na świecie. Zdzi-
wi sie Biskup y rzecze: y więc ty to tak żyjaczle iako y ja; żyjesz
y zbawiony iestes? Tak iest (odpowie) miałem wiecznie zginąć/
ale powiem ci co sie stało? Gdym był w Niemczech / młodzieniec
ieden heretyk w vsach moich bluźnił Pannę Przenaswiętą; ia-
kżyc to dalem mu pięścia w głowę. on mię na pojedynek wyzwole.
Gdyśmy się z tarli przedko zabiłem Niemca / y wcieliłem do Oyczy-
zny. Agdy mi potym przyszło umierać / obstały mię pulki czar-
cowstie / tak iżem nadzieje zbawienia nie miał. Aż ci Krolowa
Nieba y Ziemi Matką Jezusową przybędzie otoczona Wojska-
mi Anielskimi / y rozpędzi one straszne ławy; a potym rzecze za-
mna do Sędziego: A także zginie żołnierz mój y obrońca ho-
noru mego? oto Synu żywot w którym się poczał / oto y pierś
ktorychś pożywał. Miles ne meus, defensor honoris mei peri-
bit? En vterus in quo conceptus es; en vbera quae suxisti. Tego-
ia żołnierza (rzecze daley Patronka Miłosierwa) ramięmi tymi
trzymać będę ktorymim cię nosiła / y wydrzeć go sobie nie dam / dayże
kropelkę Krole twoiey Maryaswiętsey ktoraś zemnie wziął tej
nędzney duszy / a ona rzewno za grzechy płakać będzie. Tak sie
stało. Wezjach od żalu za grzechy rozpuszczony umieram szczęśli-
wie / bo mnie Aniołowie święci / za przyczyna Dobrodziejki moiey
do Nieba za niesli. Gdym to s. pamięci Jegomosci P. Podskar-
bieniu czytał rozweselony rzecze: Chwała Bogu Oycze / y mnie
się też rzecz podobna stała / gdym był w Norymbergu; heretyk
ieden gdy także bluźnić Pannę Przenachwalebnięszą poczał / por-
wałem się do broni / prawda nie przyszło do pojedynku / alem mu
głowę spada zatkal / y bluźnić Matki Bożey nie dopuścił / y teraz
bym się choć na łóżku leżę o iey honor zabić dal. Owoż drugi żoł-
nierz Panny Przenaswiętsey! nie wątpię iż iako prace y służbę
jednemu!

lebnemu/ cał też y drugiemu dobieże nagrodziłá studze / iednáiac
mu y Syná pierścień szesliwej wieczności. Do czego barzo sobie
pomogli Jegomości P. Podstarbi postácia swoia / w ktorey się przed
Sad Chrystusow z tego swiata wyprawil.

Gen. 3. Gdy Adam pierwszy rodzic náš zgrzeszył zaráżem
też z fiat lasti Bożey y niewinności zewleczonym został / tak iż na-
gim się bydy obaczył. Cumq; cognouissent se esse nudos. y Bog
Wshechmogacy wziął mu prawo dziedziczne do Pástu y pierście-
nia wieczney szesliwosci. Przechodzi się potym Dobrocliwý Bog
po raiu / y po przechadze wola Adama Vbi es? Ze się przechodzi/
tym pokazuię iż iakos czyni zwolokę. Uá co? czemu Adama do siebie
wola? V. Beda tę przyczynę daie. iż Bog Milosierny chciał był
wszytko Adamowi wrocić / co był przez grzech strácił / tylko tego
ponim potrzebował / żeby się był wšate pokuty vbral / Bogu się
wpochorzył / grzech swoy wyznał / y zen žalował. Per hoc quod
vocat: vbi es? signum dat, quia ad pænitentiam vocat; per hoc
quod requirit aperte insinuat, quia peccatores iure damnandos
ignorat. Węc że Adam postáci y šaty pokutniacego grzesznika
nie miał / Bog mu też rzeczy wšiterych nie wrocił. Inaczy sobie
postąpił Jegomości P. Podstarbi. wiedzac bowiem iż iako czlo-
wiek Bogu swoiemu zawinił. ; máiac ná strášny sad tego isć / y
chcac aby mu Bog pierścień wiecznego darował blagosławien-
stwa ná nieustawaiacy pokarm / bierze ná się postać vnizona / bier-
ze wor podly y znał pokutniacego człowieka / rozkázuiac ciálo
swoie w šabicie vbogim Patroná swoiego Šráncištá S. pochor-
wác / á trunę vbogo také šuknem šarym obić. Nam nadzieie iż
takowa postácia swoia Boga / nád ktorým samá pokora gore ma /
zwyćięzył / tak iż Korwinowš temu / do Boga o pokarm żywota
wiecznego wolaicemu pierścień szesliwej wieczności w wšá
wložený został.

To pokazawšy Pończy Kazanie moie / á was od smutny
žegnam. Žegna y dšięknie wam przewielebni Praláci y wšitery

pláni za Przenaswłektse ofiary za dusze tego Bogu przez was odo-
 dane. Zegna cie jedyny Kochany Synu Mosci P. Referendarzu
 Boronny / y dziękuje za Chrzescianski pogrzeb. Zegna cie y ofia-
 rniac przez mie daie Błogostawienstwo przydaiac z Tobiaszem:
 Tob. 4. & in ipso omnia tua consilia permaneant. A tak cie bedzie P. Bog
 błogostawil. Mowi y to 3rey truny abys zawise na ostatni koniec
 twoy pamietal wzajaiac ze tu na swiecie: Vanitas vanitatum
 Eccl. 1. & omnia vanitas, y ze Mundus clamat: ego deficio. Caro clamat:
 S. Bernard. ego inficio. Diabolus clamat: ego decipio. Sam Chrystus clamat:
 lib. de ego reficio & Satio pierścieniem wieczney bezesliwosci czlowieka;
 Confid. tu go zas nic nie nasyci. Nie zaniechywa rzewliwie zebzac abys
 ad Eugen. na niego zmarlego pamietal. wspomni (powiada) Synu mily/
 Papo. ze gdys ty byl w Cudzych ziemiach takom ia tobie viuande obmy-
 slal zebys byl glodu nie cierpial; w dalszy ia teraz krajnie/ glod sam
 wielki/ ratujze / y czesto zgłodzonemu duszny posylay prowiant
 Nise Przenaswłektse/ Eleemozyny Modlitwy/ a Bog ci to samez
 mu odda. Zegna was y dziękuje Msci PP. Krewni y okoliczni
 samsiedzi za Chrzescianska wstuge/ milosc y zgrade zobopolna. A
 iako pokorny Chrzescianin wshytkich przeprosza y odpuszczenia
 prosil?

Wiec poniewaz s. pamieci Jegomosci Pan Podstarbi w
 takowym podobno zostate stanie/ w takim zostawal Cormarus
 Krol Zyberrski. Tego Tundalus Karchuzyan widzial: a ono po-
 smierci w siebnym mieszkal palacu. Slug iako Krolowi sluzilo
 dosyc; a byli to wbozzy y pielgrzymi/ ktorym on za zywora wiele
 kie czynil ialmużny. Jedna raze az ci sie dom on swietny zaimi
 wshyscy portwozeni. Krol zasnucony z placzem wynidzie. A
 wrym wshytki ona czeladz tego padszy na kolana / y rece ku nie-
 bu podnioszy nabożnie za nim wola do Boga: Domine Deus
 omnipotens, sicut vis & sicut scis. Miserere serui tui. Obaczyl
 potym Tundalus a ono Krol dopasa w ogniu gore/ a ostatek
 ciala

Beetlink.
 Lit. D.
 Verb. Di-
 uinatio.

klasa ostrapokryta włosienica. X cierpiał mękę onę na każdy dzień
przez trzy godziny za pewne grzechy swoje. Ze s. pamięci Je-
gomosć Pan Podstarbi pałac ten Bostki drogo nadał / drugie zaś
pomógł / chwale Bostki fundował / sumnę na fundacya Klastoru
zostawił / y w bogim osoblwie nam Zakonnikom dobrze czynił /
bydź może iż mu Bog Dobrośliwy do czasu długi wyplacacemur
w drogim mieście dopuścił palacu. Lecz iezli iako Cormarus
w ogniach Cyszczowych zostaje / padşy my na ziemię y
ręce do Boga podniosy zawolaymy wszyscy :

Domine DEVS omnipotens sicut scis

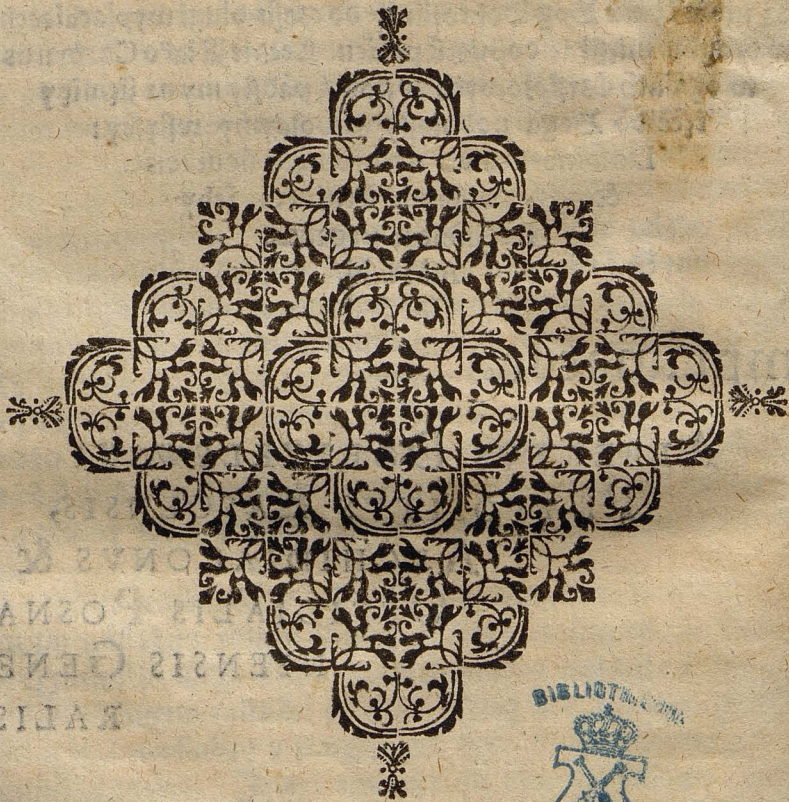
& vis, Miserere serui tui żeby

Requiescat in pace.

AMEN.

Imprimatur

ALBERTVS DOBRZELEWSKI
PRÆPOSITVS ŁASCENSIS,
ARCHIDIACONVS &
OFFICIALIS POSNA-
NIENSIS GENE-
RALIS.

LIBRARIUS
GENE-
RALES

BIBLIOTHECA
JAGELLONICA

